

Министарство животне средине и просторног планирања АГЕНЦИЈА ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Република Србија
Министарство животне средине и просторног планирања

ИЗВЕШТАЈ О СТАЊУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

2009

Агенција за заштиту животне средине

ЖИВОТНА СРЕДИНА У СРБИЈИ - ИЗВЕШТАЈ О СТАЊУ У 2009. -

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

**Министарство животне средине и просторног планирања
АГЕНЦИЈА ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ**

**ЖИВОТНА СРЕДИНА У СРБИЈИ
- ИЗВЕШТАЈ О СТАЊУ У 2009. -**

**ЕМИСИЈЕ ЗАГАЂУЈУЋИХ МАТЕРИЈА У
ВОДЕ**

**Лидија Михаиловић
сарадник**

www.sepa.gov.rs

ЕМИСИЈЕ ЗАГАЂУЈУЋИХ МАТЕРИЈА У ВОДЕ

Повећана потрошња воде је условљена порастом становништва на земљи, развојем пољопривреде, културе и хигијенских навика.

Нетретиране индустријске и комуналне отпадне воде представљају кључне изворе загађења вода у Републици Србији.

Може се рећи да је један од најзначајнијих узрока загађивања површинских и подземних вода, неодговарајуће стање канализационих инфраструктура, односно неадекватно сакупљање и пречишћавање отпадних вода. Канализациони систем за прикупљање отпадних вода има кључну улогу у ефикасном смањењу количине отпадних вода и њиховом пречишћавању.

ЕМИСИЈЕ ЗАГАЂУЈУЋИХ МАТЕРИЈА У ВОДЕ

Главни утицаји отпадних вода на животну средину се испољавају кроз:

- хидрауличко оптерећење,
- садржај загађујућих материја у њима изражен као оптерећење или концентрација,
- утицај на природне водопријемнике, изражен различитим индикаторима,
- утицај на организме у природним водопријемницима, изражен у подацима о токсичности,
- утицај ђубрива или средстава за заштиту биља на степен токсичности површинских и подземних вода.

ЕМИСИЈЕ ЗАГАЂУЈУЋИХ МАТЕРИЈА У ВОДЕ

Све отпадне воде пре испуштања у реципијент треба да се пречисте у постројењима за пречишћавање отпадних вода, што у пракси то није случај јер се у нашој земљи већина отпадних вода испушта у водотокове без претходног пречишћавања.

Највеће оптерећење загађења природних водотока долази од отпадних вода индустрије али и загађење вода из пољопривреде постаје све значајније због све веће примене пестицида и хербицида.

ЕМИСИЈЕ ЗАГАЂУЈУЋИХ МАТЕРИЈА У ВОДЕ

Преглед пристиглих упитника:

До законски утврђеног рока (31.03.2010.) за 2009. годину, на основу Правилника о методологији за израду интегралног катастра загађивача, попуњене упитнике - образаце који су саставни део Интегралног катастра загађивача, Агенцији за заштиту животне средине је достављено:

- **66** попуњених образаца од ЈКП (водовод и канализација) и
- **318** попуњених образаца од индустријских предузећа.

Обрасци садрже податке о системима за снабдевање водом и прикупљање, диспозицију и пречишћавање комуналних вода и емисије из индустријских извора.

Анализа података о комуналним отпадним водама

Квантитет попуњености образаца о квалитету комуналних отпадних вода и водопријемника

- 66 ЈКП су доставили податке,
- 33 ЈКП су послали хемијске анализе квалитета комуналних отпадних вода и водопријемника,
- 24 ЈКП су делимично попунили (образац бр. 6),
- 9 ЈКП немају урађене хемијске анализе квалитета комуналних отпадних вода и водопријемника.

Анализа података о комуналним отпадним водама

Извршена анализа попуњености достављених образаца показује да око 50% јавно комуналних предузећа не врши редовну, законски предвиђену, контролу квалитета отпадних вода које испуштају у водопријемнике, као и праћење стања реципијента пре и после улива отпадних вода.

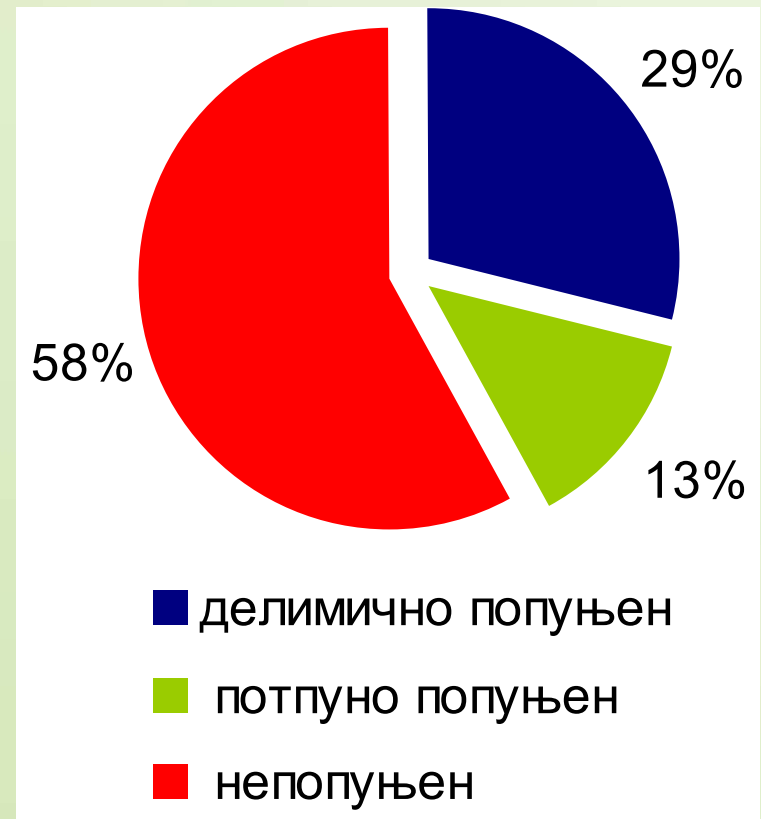
- У Србији, према шифри делатности регистровано је **153** ЈКП за водовод и канализацију, од којих је 66 доставило обрасце за Интегрални катастар загађивача, што у процентима износи 43%.

Анализа података о индустријским отпадним водама

Квантитет попуњености образаца за емисије у воде из индустријских извора

- **318** образаца од индустријских предузећа,
- **185** образаца немају хемијске анализе квалитета отпадних вода и водопријемника,
- **92** обрасца бр. 5. су делимично попуњена,
- **41** образац има урађене хемијске анализе квалитета отпадних вода и водопријемника

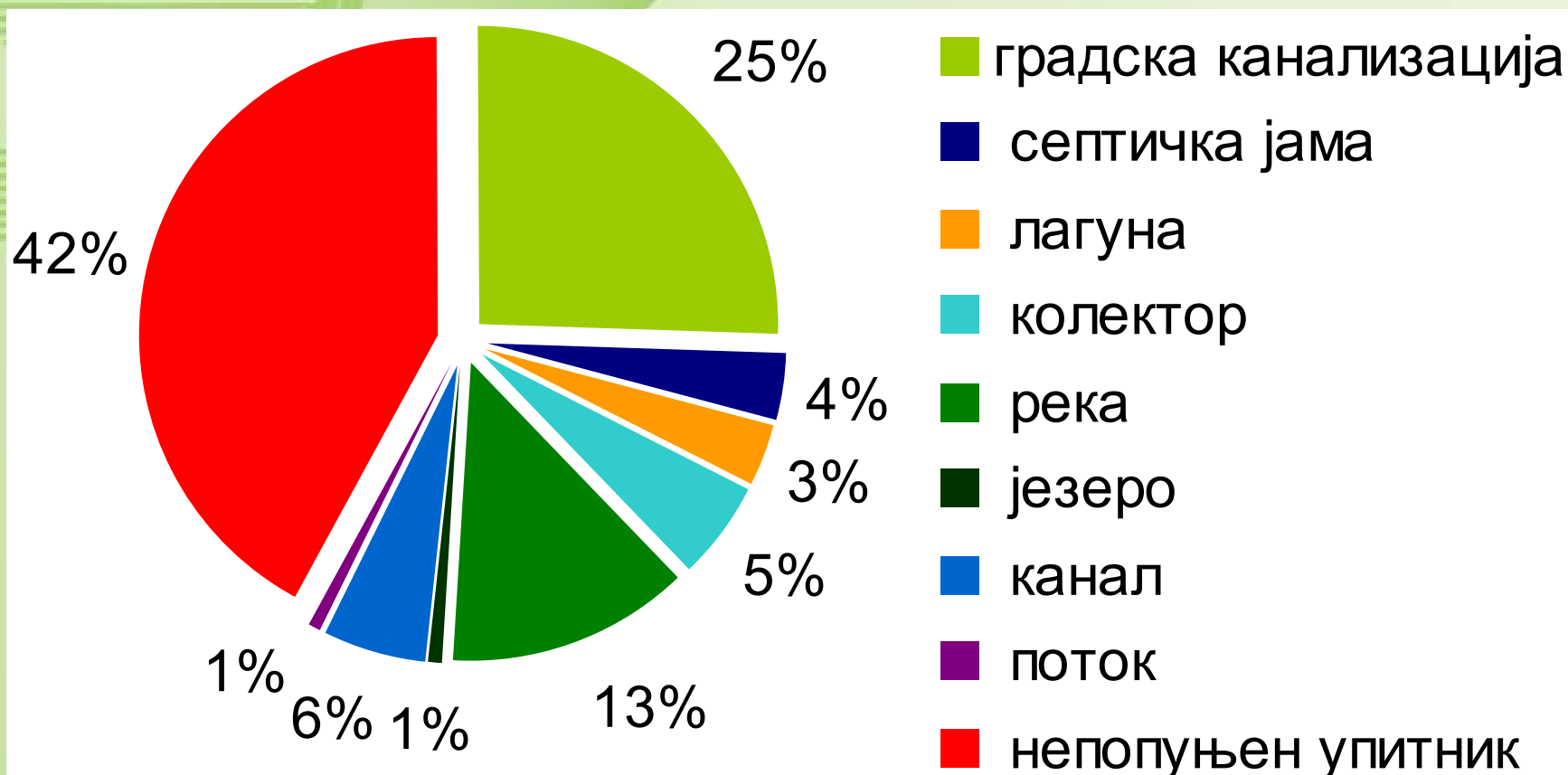

Анализа података о индустријским отпадним водама

Кад се посматра квантитет попуњености образаца за емисије загађујућих материја у воде из индустријских извора може се уочити да 58% предузећа од укупног броја достављених образаца, није унело тражене податке што упућује на чињеницу да се, у адекватној мери, не врши анализа количина и квалитета отпадних вода које испуштају, као ни анализа водопријемника, предвиђена законском регулативом из ове области.

ЕМИСИЈЕ ЗАГАЂУЈУЋИХ МАТЕРИЈА У ВОДЕ

*Место испуста индустријских
отпадних вода*

Место испуста индустријских отпадних вода

- Од 318 пристиглих упитнука од индустријских предузећа, 136 није одговорило на питање о месту испуста индустријских отпадних вода што у процентима то износи 42%.

Према овим подацима највећи проценат индустријских предузећа испушта индустријске отпадне воде у градску канализацију (25%) и у реку (13%), затим ту се налази и канал ДТД (6%).

ЕМИСИЈЕ ЗАГАЂУЈУЋИХ МАТЕРИЈА У ВОДЕ

Основне претпоставке за објективну анализу стања у овој области су:

- уређење испуста свих отпадних вода у реципијент тако да је могуће континуално мерење протока и квалитета вода,
- извршена мерења квалитета отпадних вода,
- извршена мерења квалитета реципијента пре и после испуста отпадних вода,
- адекватно попуњени и достављени обрасци о извршеним мерењима.

ЕМИСИЈЕ ЗАГАЂУЈУЋИХ МАТЕРИЈА У ВОДЕ

У циљу обезбеђивања еквивалентног нивоа заштите животне средине и спречавања погоршања квалитета воде неопходан је и одговарајући инспекцијски надзор.

Закон о водама ("Сл. Гласник РС", број 30/10) представља основ за успостављање система праћења садржаја загађујућих материја у отпадним водама и извештавања хармонизованог са захтевима европског законодавства. Овим Законом уредиће се правни статус вода, интегрално управљање водама, управљање водним објектима и водним земљиштем као и друга питања која су од значаја за управљање водама.

ЗАКОН О ВОДАМА

Обавеза мерења количине и испитивања квалитета отпадних вода Члан 99.

Правно лице, односно предузетник који испушта отпадне воде у пријемник и јавну канализацију, дужно је да постави уређаје за мерење, да континуирано мери количине отпадних вода и испитује биохемијске и механичке параметре квалитета отпадних вода и да извештај о извршеним мерењима квартално доставља јавном водопривредном предузећу, министарству надлежном за послове заштите животне средине и Агенцији за заштиту животне средине.

Правно лице, односно предузетник који има уређаје за пречишћавање отпадних вода, дужно је да мери количине и испитује квалитет отпадних вода пре и после пречишћавања, да обезбеди редовно функционисање уређаја за пречишћавање отпадних вода и да води дневник њиховог рада.

ЗАКОН О ВОДАМА

Обавеза мерења количине и испитивања квалитета отпадних вода

Члан 99.

Мерења количина и испитивање квалитета отпадних вода врши овлашћено правно лице, у складу са овим законом.

Министар и министар надлежан за послове заштите животне средине ближе прописују начин и услове за мерење количине и испитивање квалитета отпадних вода и садржину извештаја о извршеним мерењима из става 1. овог члана.

A large, stylized green leaf graphic is positioned on the left side of the slide. It has a central vein and several smaller veins branching out, creating a textured, layered appearance. The leaf is oriented vertically, with the stem pointing downwards.

**ЕМИСИЈЕ ЗАГАЂУЈУЋИХ
МАТЕРИЈА У ВОДЕ**

ХВАЛА НА ПАЖЊИ !

www.sepa.gov.rs